

DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
judecători

Tatiana Vieru
Valentina Clevadî
Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de avocatul Andrei Stănilă, în interesele lui Șahbaz Garip-reprezentantul debitorului Societății cu Răspundere Limitată „Meli Stil”, împotriva încheierii din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată la cererea Inspectoratului Fiscal de Stat rl Dubăsari privind repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor cu rectificarea tabelului creanțelor în procesul de insolabilitate intentat în privința Societății cu Răspundere Limitată „Meli Stil”,

c o n s t a t ă:

La data de 04 iunie 2015, creditorul CIE „Moldexpo” SA a solicitat intentarea procesului de insolabilitate în privința SRL ”Meli Stil”, cu sediul în rl Dubăsari, sat. Mărcăuți, cod fiscal 1013600030435.

Prin încheierea din 09 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul CIE ”Moldexpo” SA privind intentarea procesului de insolabilitate în privința debitorului SRL ”Meli Stil”, cu sediul: rl Dubăsari, sat. Mărcăuți, cod fiscal 1013600030435, cu desemnarea lui Romeo Sandu în funcția de administrator provizoriu al procesului de insolabilitate, deținătorul autorizației nr.127 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției.

Prin hotărîrea din 29 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a intentat procesul de insolabilitate în privința SRL ”Meli Stil”, cu sediul: rl Dubăsari, sat. Mărcăuți, c/f 1013600030435, cu numirea în funcție de administrator al procesului de insolabilitate Sandu Romeo-deținătorul autorizației nr. 127 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției; s-a obligat administratorul să notifice creditorii SRL ”Meli Stil” privind data ședinței definitive de validare a creanțelor pentru 17 decembrie 2015, orele 14.15.

În cadrul ședinței de judecată din 04 februarie 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat rl Dubăsari a înaintat în cadrul procesului de insolabilitate a SRL ”Meli Stil”, cerere de validare a creanțelor, solicitînd, concomitent, repunerea în termen a cererii privind validarea creanței.

În motivarea cererii, creditorul a invocat, că contribuabilul SRL ”Meli Stil” la situația din 29 octombrie 2015 a admis restanțe la bugetul public național în sumă de 192735,75 lei.

La data de 30 noiembrie 2015, Inspectoratului Fiscal de Stat rl Dubăsari i-au

fost înaintate comunicate despre anularea dispozițiilor privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare.

Susține că, la data de 01 decembrie 2015, conform avizului recomandat din 02 decembrie 2015, de către inspectorul superior al urmăririi plăților, Marina Donțul s-a expedit cererea de validare a creanțelor în adresa administratorului procesului de insolvență Sandu Romeo, din motiv că funcția de inspector cu atribuții de serviciu în domeniul juridic în cadrul inspectoratului la momentul depunerii cererii de validare a creanțelor era vacantă. Însă, nu a cunoscut că cererea de validare a creanțelor urma a fi depusă obligatoriu la Curtea de Apel Chișinău în termenii stabiliți de legislație.

Prin încheierea din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea privind repunerea în termenul de înaintare a cererii de validare a creanței în sumă de 192735, 75 lei depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat rl Dubăsari; s-a repus în termen cererea depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat rl Dubăsari privind validarea creanțelor.

La data de 29 februarie 2016, avocatul Andrei Stănilă, în interesele lui Șahbaz Garip-reprezentantul debitorului Societății cu Răspundere Limitată „Meli Stil”, a declarat recurs împotriva încheierii din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea încheierii contestate, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea Inspectoratului Fiscal de Stat rl Dubăsari privind repunerea în termenul de depunere a cererii de validare a creanței față de SRL „Meli Stil”.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 145 alin. (2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Menționează că, la data de 09 iunie 2015, Curtea de Apel Chișinău a admis spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul CIE „Moldexpo” SRL privind intentarea procesului de insolvență în privința SRL „Meli Stil”.

Susține că, conform Tabelului preliminar al creanțelor întocmit de administratorul Sandu Romeo, creanța Inspectoratului Fiscal de Stat rl Dubăsari în privința SRL „Meli-Stil” constituie- 2000,04 lei.

Prin hotărârea din 29 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus intentarea procesului de insolvență în privința SRL „Meli-Stil”, iar ședința de validare a creanțelor a fost stabilită pentru data de 17 decembrie 2015.

Remarcă că, din momentul admiterii spre examinare a cererii introductive -09 iunie 2015 și pînă în prezent, au fost stabilite mai multe ședințe de judecată în cadrul procesului de insolvență intentat în privința SRL „Meli Stil”, după cum urmează: pentru 10 septembrie 2015, pentru 01 octombrie 2015, pentru 29 octombrie 2015, pentru 17 decembrie 2015, pentru 21 ianuarie 2016, pentru 28 ianuarie 2016, pentru 04 februarie 2016. În cadrul ședințelor de judecată din 17 decembrie 2015, 21 ianuarie 2016, 28 ianuarie 2016 a fost prezent și reprezentantul creditorului Inspectoratul Fiscal de Stat rl Dubăsari - Eugen Zubco sau Irina Beșleaga, însă după intentarea procesului de insolvență prin încheierea din 29 octombrie 2015, creditorul Inspectoratul Fiscal de Stat rl Dubăsari nu a depus cerere de validare a creanței, depunînd-o abia în ședința de judecată din 04 februarie 2016, solicitînd concomitent repunerea în termen.

Relevă că, la repunerea creditorului în termen prin încheierea din 18 februarie 2016 a servit motivul invocat de creditor precum că nu ar fi cunoscut despre faptul că cererea de validare urma a fi depusă direct în adresa Curții de Apel Chișinău.

Consideră că, poziția instanței de fond expusă în încheierea din 18 februarie 2016 este una nefondată, întrucât „necunoașterea despre depunerea cererii de validare direct în instanță”, pe parcursul participării a mai mult de cinci ședințe de judecată, nu constituie un motiv ce ar justifica repunerea în termen. Or, există principiul „nemo censetur ignorare legem” (nimeni nu poate invoca necunoașterea legii în justificarea anumitor acțiuni sau omisiuni).

În opinia sa, creditorul nu poate invoca necunoașterea art.140 alin.(1) al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012 (adresarea cererii de validare direct în instanță), ca motiv de repunere în termen.

Reiterează că, în contextul prevederilor art. 145 alin. (2) al Legii insolvenței, ca motiv de repunere în termen servesc următoarele circumstanțe: - persoana creditorului - boala gravă, situația de neputință sau analfabetism, care au împiedicat creditorul să recurgă la apărarea drepturilor sale prin reprezentant; o deplasare îndelungată în interesele organizației sau a statului; - obiectul creanței - modificarea obiectului creanței pe parcursul procesului de insolvență, aplicarea dobânzilor, penalităților legale sau contractuale; -nerespectarea procedurii de notificare a intentării procesului de către administratorul insolvenței conform art. 35 alin. (4) al Legii insolvenței. Or, la caz „necunoașterea prevederilor legale ale art. 140 alin. (1) al Legii insolvenței” nu se încadrează în cazurile sus indicate, deoarece aceste circumstanțe nu sunt legate de persoana creditorului, obiectul creanței sau nerespectarea procedurii de notificare din partea administratorului.

Precizează că, necunoașterea legii nu este o circumstanță obiectivă de nerespectare a termenului procedural așa cum prevede art. 116 Cod de procedură civilă. Or, necunoașterea legii nu intervine contrar voinței părții care solicită repunerea în termenul procedural, dimpotrivă necunoașterea legii este un pretext al creditorului în justificarea depășirii termenului de procedură, aceasta fiind o circumstanță subiectivă care poate fi folosită de parte la libera sa opțiune.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Conform art. 8 alin. (1) a Legii insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolvență a adoptat încheierea la data de 18 februarie 2016, iar recursul a fost declarat de avocatul Andrei Stănilă, în interesele lui Șahbaz Garip-reprezentantul debitorului Societății cu Răspundere Limitată „Meli Stil”, la data de 29 februarie 2016, ceea ce denotă că recursul este în termen.

Analizând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de avocatul Andrei Stănilă, în interesele lui Șahbaz Garip-reprezentantul debitorului Societății cu Răspundere Limitată „Meli Stil”, întemeiat și pasibil de a fi admis, din

următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul, să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Conform art. 1 alin.(4) al Legii insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de insolvență, în conformitate cu art. 355-356 Cod de procedură civilă, fiind investită cu judecarea pricinii în speță, respectiv cu examinarea cererilor înaintate în procesul de insolvență, conform temeiurilor și obiectul cererii, a ajuns la concluzia de a admite cererea privind repunerea în termenul de înaintare a cererii de validare a creanței în sumă de 192735, 75 lei depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat rl Dubăsari și a repune în termen cererea depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat rl Dubăsari.

Din materialele pricinii rezultă că prin încheierea din 09 iunie 2015 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul CIE „Moldexpo” SA privind intentarea procesului de insolvență în privința debitorului SRL „Meli Stil”, cu sediul în rl Dubăsari, sat. Mărcăuți, cod fiscal 1013600030435, iar ca administrator provizoriu a fost desemnat Romeo Sandu (f.d.3).

Prin hotărârea din 29 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat SRL „Meli Stil”, cu sediul în rl Dubăsari, sat. Mărcăuți, cod fiscal 1013600030435, în stare de insolvență și s-a intentat procedura de insolvență; s-a desemnat ca administrator al insolvenței Romeo Sandu; s-au notificat creditorii SRL „Meli Stil” că termenul limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor la Curtea de Apel Chișinău pentru întocmirea tabelului definitiv al creanțelor este până la data de 10 decembrie 2015; s-a stabilit ședința definitivă de validare a creanțelor pentru data de 17 decembrie 2015 ora 14:15, în incinta Curții de Apel Chișinău; s-a obligat administratorul să efectueze notificările conform art. 35 alin.(2), (4) și să prezinte instanței de insolvență în termen de 15 zile lucrătoare de la data consolidării tabelului definitiv, spre aprobarea tabelului creanțelor, care să reflecte valoarea activelor sau actul de carență a acestora, inclusiv creanțele confirmate și datoriile care se află pe rol în instanța de judecată (f.d.4).

Conform art. 140 alin.(2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, cererea de admitere a creanței se depune în termenul stabilit în hotărârea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. Termenul-limită pentru creditorii privind înregistrarea cererii de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar este de 30 de zile calendaristice, iar pentru întocmirea tabelului definitiv, de 45 de zile calendaristice de la data intrării în procedură.

Materialele pricinii relevă că creditorul Inspectoratul Fiscal de Stat rl Dubăsari, în cadrul ședinței de judecată a instanței de insolvență din 04 februarie 2016, a depus o cerere de validare a creanțelor în sumă de 192735, 75 lei la situația

din 29 octombrie 2015, cu repunerea în termen a cererii de validare a creanței, din motiv că funcția de inspector cu atribuții de serviciu în domeniul juridic în cadrul inspectoratului la momentul depunerii cererii de validare a creanțelor era vacantă în perioada 30 septembrie 2015 (eliberarea din funcție)-15 decembrie 2015 (angajarea în funcție) și nu a cunoscut că urma să depună cererea de validare direct în instanța de insolvență în termenii stabiliți de legislație(f.d.10-11).

Tot aici, este de menționat că prin hotărârea din 29 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, termenul limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor la Curtea de Apel Chișinău pentru întocmirea tabelului definitiv al creanțelor, a fost stabilit până la data de 10 decembrie 2015 (f.d.4).

Conform art. 145 al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012,

(1) Cu excepția cazului în care notificarea intentării procesului s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi, titularul de creanțe, anterior intentării procesului, care nu depune cerere de validare a creanțelor până la expirarea termenului de înaintare a creanțelor prevăzut prin hotărârea instanței de insolvență, este decăzut, în ceea ce privește creanțele respective, din următoarele drepturi: a) de a participa și de a vota la adunarea creditorilor; b) de a înainta și de a retrage candidatura administratorului insolvenței/lichidatorului; c) de a participa la distribuirile de sume în cadrul procedurii de restructurare și/sau al procedurii falimentului; d) de a își realiza creanțele împotriva debitorului, a membrilor ori asociațiilor acestuia; e) de a înainta propuneri de restructurare a debitorului.

(2) La cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

Colegiul remarcă că instanța de insolvență a indicat că s-au constatat circumstanțe prevăzute de art. 145 al Legii insolvenței care ar servi temei pentru repunerea în termen de înaintare a cererii de admitere a creanțelor înaintată de Inspectoratul Fiscal de Stat rl Dubăsari. Însă din textul încheierii contestate nu se profilează ce circumstanțe excepționale au servit temei pentru repunerea în termen a cererii.

Sub acest aspect, Colegiul precizează că în condițiile art. 145 alin.(2) al Legii insolvenței, reiterat supra, repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor poate avea loc doar dacă se constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, ceea ce la caz nu s-a specificat concret.

Mai mult, instanța de insolvență a generalizat că consideră întemeiate motivele invocate în cererea Inspectoratului Fiscal de Stat rl Dubăsari privind repunerea în termen precum și probele anexate, însă nu a indicat care motive sau care probe sunt întemeiate și constituie temei de repunere în termen în condițiile legii.

La acest capitol, Colegiul relevă că Inspectoratul Fiscal de Stat rl Dubăsari în cererea sa privind repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor a invocat

două motive și anume: funcția de inspector cu atribuții de serviciu în domeniul juridic în cadrul inspectoratului la momentul depunerii cererii de validare a creanțelor era vacantă în perioada 30 septembrie 2015 (eliberarea din funcție)-15 decembrie 2015 (angajarea în funcție); nu a cunoscut că urma să depună cererea de validare direct în instanța de insolvență în termenii stabiliți de legislație(f.d.10-11).

Prin urmare, instanța de insolvență avea obligația de a indica expres care motivele expuse în cererea privind repunerea în termen depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat r.l. Dubăsari constituie circumstanță excepțională în condițiile legii ce ar servi temei pentru repunerea în termen, ceea ce la caz a fost eludat.

Concomitent, Colegiul deține că rezultând din prevederile art.140 alin.(1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, creanța se înaintează în scris printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvență a debitorului.

În această ordine de idei, Colegiul reliefează că instanța de insolvență constată că cererea de validare a creanței depuse de Inspectoratul Fiscal de Stat r.l. Dubăsari a fost expediată administratorului procesului de insolvență Romeo Sandu, conform avizului recomandat din 02 decembrie 2015, însă nu supune aprecierii argumentul dat în raport cu norma de drept material enunțată supra care statuează expres că cererea de validare a creanțelor se adresează instanței de judecată ce examinează cauza de insolvență a debitorului.

În consecință, Colegiul consideră relevante argumentele recurentului invocate în acest sens, deoarece legea stabilește expres că cererea se depune în instanța de insolvență.

De asemenea, Colegiul reține și argumentele recurentului precum că necunoașterea prevederilor art. 140 alin.(1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, nu cade sub incidența art.145 alin.(2) al Legii insolvenței.

Or, instanța de insolvență era obligată a menționa expres prin ce se exprimă circumstanța excepțională rezultând din motivele invocate ca temei de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor în raport cu condițiile indicate expres în art. 145 alin.(2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

La caz, Colegiul reține și argumentele recurentului precum că reprezentantul Inspectoratului Fiscal de Stat r.l. Dubăsari a fost prezent și în ședințele de judecată anterioare depunerii cererii de validare a creanțelor, însă cererea de validare a creanțelor a fost depusă la data de 04 februarie 2016, or, alte probe care să ateste contrariul nu au fost prezentate.

Prin urmare, la rejudecarea pricinii instanța de insolvență urmează a supune aprecierii în raport cu legislația în vigoare și aceste aspecte, rezultând din temeiurile invocate în cerere, motivele și obiecțiile formulate de către părți în raport cu circumstanțele de fapt și de drept.

Concomitent, Colegiul precizează că soluția instanței de insolvență urma a fi adoptată rezultând din circumstanțele pricinii în raport cu normele de drept material aplicabile speței date, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, dar nicidecum să se limiteze doar la reiterarea normei de drept material.

Colegiul remarcă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare, pune în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza Kaufman vs. Belgia, 1986).

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele recurentului, invocate în recursul declarat constituie temei pentru casarea încheierii recurate, iar încheierea instanței de insolabilitate contestată este adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat și a casa încheierea din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea pricinii la rejudecare în instanța de insolabilitate.

În conformitate cu prevederile art. 428, art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Andrei Stănilă, în interesele lui Șahbaz Garip-reprezentantul debitorului Societății cu Răspundere Limitată „Meli Stil”.

Se casează încheierea din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată la cererea Inspectoratului Fiscal de Stat rî Dubăsari privind repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor cu rectificarea tabelului creanțelor în procesul de insolabilitate intentat în privința Societății cu Răspundere Limitată „Meli Stil”, cu remiterea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători:

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

